

Današnja številka stane 1 Din.

203. številka.

U Ljubljani, v četrtek 7. septembra 1922.

Leto LV.

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvezem in nedelje in praznike.

Inserati: do 9 petti vrst á 1 D, od 10—15 petti vrst á 1 D 50 p, večji inserati petti vrstá 2 D; novice, poslano, izjave, reklame, preklici petti vrstá 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p. Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inserativni davek posebej.

Vprašanjem glede inseratov naj se pritoži znakma za odgovor.

Upravnštvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knallova ulica št. 5, priljeno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knallova ulica št. 5, I. nadstropje
Telefon št. 34.

Dopis sprejema je podpisani in zadostno frankovane.
Rokopisov se ne vrata.

Posamezne številke:
v Jugoslaviji navadne dni 75 par, nedelje 1 D
v inozemstvu navadne dni 1 D, nedelje 1·25 D

Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:
V Jugoslaviji:

	celoletno naprej plačan	D 120—	celoletno	D 215—
polletno	60—	60—	polletno	108—
3 mesečno	30—	30—	3 mesečno	54—
1	10—	10—	1	18—

Pri morebitnem povrašjanju se ima daljša naročna določila.
Novi naročniki naj pošljajo v prvič naročino vedno po nakaznicu.
Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Dr. Leopold Lenard:

Nekaj misli o avstroslavizmu, denunciacijah in kulturnih delavcih.

Kaj je avstroslavizem, kdo so pristaši te ideje? Avstroslavizem je bil pokret rešiti slovansko vprašanje ali v okviru pokojne Avstrije ali pa vsaj v njenem smislu in oni, ki so oznanjali ta načela, so bili pristaši te ideje. Z razpadom Avstro-Ogrske je propadel seveda tudi avstroslavizem v besede pravem pomenu, zato o starem avstroslavizmu dandanes ne moremo pravzaprav govoriti. Toda izginil vendarle ni popolnoma brez sledu. In to je umevno, a tudi naravno.

Makedonec na primer bo gotoval nosil znake turškega robstva še v drugem pokolenju. Tudi med nami se bodo še dolgo občutili znaki avstrijskega robstva in to celo pri ljudeh, ki imajo gotovo vrlo mnogo jugoslovenskega srca, tudi kako mnogo zaslug v preteklosti, a vendar stoji že tako globoko v avstrijski preteklosti, da nikakor ne morejo razumeti načega integralnega južnega slovenstva. Slovenska mladina, a to srednješolska mladina, je pred volno prva spregledala idejo narodnega tredentizma in postavila tezo: Naš sovražnik je Avstria. Vse, kar je za Avstrio škodljivo, je za nas koristno. — Toda tem ni bilo mogoče ne zahtevati, ne pričakovati, da se bo naenkrat opristila vseh sledov stare avstrijske vzroje in zadobila neko drugo mentalitet, o kateri je mogla samo sluttiti, da obstoji. Tudi sedanji Srb iz Srbije še sedaj zove vsekogar iz hibnih avstrijskih zemeli «Prečana» in ta Prečan je vedno človek, ki ni čisto tako zanesljivega mišljenja, kakor Srb. Obratno se pri nas često pravi človeku od ene strani »Balkanec«. Toda »Balkanec« je imel mnogo prilike, da razstavi svoje obzore daleč preko meja Balkana. Marsikdo je študiral na Francoskem in na Angleškem, državni in drugi posli so jih vodili po svetu. Naš mladenič pa je večinoma študiral na Dunaju ali v Giraudu, vse državne in tudi zasebne gospodarske posle s tujino, so izvrševali drugi. Naravno je torek, da je celo naša starščka generacija še prožeta avstrijsko mentaliteto, naša napredna mladina je še najbolj jasna in samostojnega duha, toda popolnoma prirodno je, da tudi ona ne more naenkrat v celoti prekiniti vseh držav-

nih vezi s preteklostjo. In prav to je, kar imenujemo še danes ostanke avstroslavizma.

Sedaj prehajam k poglavju o denunciacijah.

To poglavje je zelo zanimivo. Nekdo zapisi ali izpogovori na shodu neko neumnost ali netaktnost. Morda je imel pred očmi samo praktični učinek. Hotel je izvati efekt in pridobiti odobravanje množice. Uganjal je, kot se navadno pravi, samo demagogijo. Toda stvar pride v javnost, o nji ne piše samo njegovo časopis, nego tudi nasprotno. Nastane polemika, izjave se kritika. Sedaj pa nastane krik: To bi ugnili zvesti v Beogradu. Ti nas denunciraš! — Treba je enkrat povedati jasno: Kar sejavno govoril in pliše, to je podvrženo javni kritiki in takoj ni nobena denunciacija, ako se o tem daleje govoril in riše. Bodimo nekoliko moški in vsakdo naj bo oropravljen nosilci posledice za svoje besede! O kakšni denunciaciji takozvalih kulturnih delavcev pa se sploh ne more govoriti. Ne veliko število oseb — kulturnih delavcev (daleč ne vsi in tudi ne vsi naiboliši) je podalo neko izjavo in poziv predstavnikov slovene kulture. Dotični gospodje niso bili predstavniki slovenske kulture in z njihovo izjavo se mnogi drugi niso strinjali. Torej so imeli pravico, da ugovarjajo. Sicer pa se ni zgodilo nobenemu ničesar. Vsi sede na mehkih naslanjach, oni, ki so zasluzili in oni, ki niso zasluzili.

MADŽARSKI DEMENTI.

— Budimpešta, 5. sept. (Izv.) Madžarski korespondenčni urad demontira vesti iz Bukarešte o veliki zaroti proti kraljevski rodbini, ki bi naj jo bili organizirali madžarski oficirji. Aretirani polkovnik Gammarovski se ne nahaja v statusu madžarskih oficirjev.

IZPLAČILO INVALIDNE PODPORE.

— Beograd, 6. septembra. (Izv.) Na včerajšnji seji ministrskega sveta je bil sprejet predlog, s katerim se odobrava odprtji kredit v znesku 9 milijonov dinarjev ministrstvu za socialno politiko v svrhu izplačila invalidne podpore.

sicer pove gospodu v sivem žaketu, da ga strašno spominja na ranjencega očeta. Morda je bila ta očetovska podobnost vzrok, da je sivi gospod takoj sprejel iztočnico in nadaljeval dialog. — Pelje se v Hamburg, je kapitan in je bil na dopustu. Izvleže iz torbe konjak in nas vse poroča... Odzoveva se samo jaz in hoteli — (rdečerki je namreč hoteli — a jaz sem ga imel v svojih hudočnih mislih za mesarja. Hčerke pravijo, da ne niste — Anglež rentačni nekaj — kapitan mu ponuja trdi po angleški, a brez usnja... Držanje vlaka in konjka spravita kapitana očvidno v dobro voljo in prileglo priljubljene oceantih, katerih globoine nihče ne poznava, o zemliah, ki so polne ognja in o kralih, kjer morje zmrzuje in se izpremeni v led, o Gangesu in o prazniku Črešnjevesa cveta v Nagasaki. Ko je izpregorovoril Nagasaki, se je zanilna sosedna na moji desni, gospa v modri ionici... Tam ima sestro pri konzulatu, že dve leti, in na jesen, da poide sama tia. Sedaj gre v Karlove var... Te lene, temna in povori z madžarskim akcentom... Hoteli sli... Anglež sli... Kanitan na sante skozi okno... O čem... o optiu, ki ga je kadil... ali o geislah, ki jih je

III. kongres „Profesorskega društva SHS.“

(7.—9. septembra.)

1.) Otvaranje kongresa.
2.) Izbor verifikacionog odbora za pregled punomočja.

3.) Konstituiranje kongresa. (Izbor predsednika, dva potpredsednika, pet tajnika in dva overaka zapisnika.)

4.) Izveštaj o radu glavne uprave, črtežničke blagajne.

5.) Profesorsko društvo kao profesionalna organizacija. Referent g. dr. Svetnik Stefanović.

6.) Upoznavanje kao sredstvo za nacionalno nivellisanje i omladinski pokret u ferijalnom savezu. Referent g. Števo Marović.

7.) Današnje stanje naše srednje škole. Referent g. Jer. Živanović.

8.) Današnje stanje (ustroj) meščanskih in strokovnih šol v Sloveniji.

9.) Predlozi.

10.) Izbor novih članov na mesto članova kojima ističe rok a tu su:

Branko Živković, Giga Konstantinović, Josip Lemeš, Josip Reisner, Leposava Boškovićeva, Mileva Petrovićeva, Miodrag Ristić in dr. Svetolik Stefanović. Izbor zamenjnikov.

11.) Izbor članova nadzornog odbora.

12.) Odredjivanje mesta gdje će se držati IV. kongres. (Glavna uprava predlaže Sarajevo.)

Razored:

Sreda, 6. septembra: Prihod in sprejem gostov; ob 20. prijateljski sestanek v restavraciji »Zvezda«. — Četrtek, 7. septembra: Od 8. do 11. občni zbor profesorskega društva, sekocija Ljubljana, v kazinski dvorani nad restavracijo »Zvezda«, gostje dobrodošli; ob 11. otvoritev kongresa v kazinski dvorani; obenem priglasi udeležencev za izlet na Bleib, oziora v Maribor - Falu; ob 15. nadaljevanje kongresa; ob 20. prijateljski sestanek v restavraciji »Zvezda«. — Petek, 8. septembra: Ob 8.30 in ob 16. nadaljevanje kongresa; ob 20. banket v Narodnem domu. — Sobota, 9. septembra: a) Izlet na Bleib, odhod iz Ljubljane gl. kol. ob 7. Javornik-Vintgar - Bleib (obed); odhod s kolodvora Bleib ob 19.; prenočišče v Ljubljani; b) izlet v Maribor - Falu; odhod iz Ljubljane gl. kol. ob 12.09.; prihod v Maribor ob 14.54.; ogledovanje mesta, poset obrtni razstavitev; prenočišče v Mariboru. — Nedelja, 10. septembra: a) Dopoldan poset velejama; odhod iz Ljubljane gl. kol. ob 16.10. Zidani most ob 17.15. - Zagreb; b) odhod iz Maribora ob 5. - Falu (ogledovanje elektarne), peš v Ruš (obed); odhod iz Ruš ob 12.23.; prihod v Maribor ob 12.47.; odhod iz Maribora ob 14.30. - Zidani most ob 17.01. - Zagreb ob 19.14. - Beograd.

Razored:

Sreda, 6. septembra: Prihod in sprejem gostov; ob 20. prijateljski sestanek v restavraciji »Zvezda«. — Četrtek, 7. septembra: Od 8. do 11. občni zbor profesorskega društva, sekocija Ljubljana, v kazinski dvorani nad restavracijo »Zvezda«, gostje dobrodošli; ob 11. otvoritev kongresa; ob 20. prijateljski sestanek v restavraciji »Zvezda«. — Petek, 8. septembra: Ob 8.30 in ob 16. nadaljevanje kongresa; ob 20. banket v Narodnem domu. — Sobota, 9. septembra: a) Izlet na Bleib, odhod iz Ljubljane gl. kol. ob 7. Javornik-Vintgar - Bleib (obed); odhod s kolodvora Bleib ob 19.; prenočišče v Ljubljani; b) izlet v Maribor - Falu; odhod iz Ljubljane gl. kol. ob 12.09.; prihod v Maribor ob 14.54.; ogledovanje mesta, poset obrtni razstavitev; prenočišče v Mariboru. — Nedelja, 10. septembra: a) Dopoldan poset velejama; odhod iz Ljubljane gl. kol. ob 16.10. Zidani most ob 17.15. - Zagreb; b) odhod iz Maribora ob 5. - Falu (ogledovanje elektarne), peš v Ruš (obed); odhod iz Ruš ob 12.23.; prihod v Maribor ob 12.47.; odhod iz Maribora ob 14.30. - Zidani most ob 17.01. - Zagreb ob 19.14. - Beograd.

Izbil... Gospa Margerithe pa čebelja, čebelja, čebelja... Vlak naju premetava enega k drugemu, najprej se poizkušava zoperstavljati — potem na opustiva vse poizkušave. Osem nas je v kuneju... Anglež z ženo. Hotel je s hčerkama. Uahah... Kapitan s konjakom... Gospa Margerithe... In jaz... Da vem, da diše njeni lasje po medu — nisem krv jaz — krv je strojedova, ki je vozil tako čudno.

2.

Berlin. Mnogo bencina. Prvi hip se zdi človeku, da mora biti tu prepovedano prizigati žveplenke. Berlin — veliki skladališčni bencin. — Tak je prvi vtis. Pozneje je drugače — prilet, celo zelo prijetno. In kaščem v te živahne ulice, pustim z veseljem, da me nihil tok potegne s seboj, da me valli naprej. Življenje na tretjem potencu... Tam človek samo hiti — In karakteristično za to hitrost in tempo je, da Berlinčan ne pozna besede »ehem«, temveč samo »auflaufen...« Jaz torej hitim, z obema rokama, z veliko žlico, ker počutnice so kratke...

3.

Pomlajice so kratke. Zato filtrirati v vsa gledališča. Tisti nosilci nji repek. Ta repek se imenuje v

Srbski kmetje v Sloveniji.

Včeraj popoldne so prispele kmetje iz Srbije na obisk v Slovenijo. Na kolodvoru jih je pričakovalo mnogobrojno občinstvo, zastopniki vojaštva in raznih civilnih oblastej. Navzoči so bili podnemstnik dr. V. Baltič, šef kabine v poljedel. min. Miloš Štibler, ravnatelj kmetije, družbe Pirce, vseč rektor dr. Goj. Krek, šef oddelka za kmetijstvo Sanci, načelnik v min. prosrete Jovanović, vodnik živnosti »Zivilo« klici. Seljaci, same krepe Šumadijske postave, so izstopili iz vozov, nakar jih je pozdravil ravnatelj kmetije, družbe Gustav Pirce s prisrčnim nagovorom, ki ga je zaključil z vzklikom: »Bratje seljaci, bodite pozdravljeni! Želimo, da Vam moremo povrniti gostoljubje, ki ste ga nam izkazali lani, ob prilikli našega poseta. Živeli!« Za prisrčni sprejem se je zahvalil načelnik ministrstva poljoprivrede in vodja ekskurzije Aca Stojanovića naglašal, da smo Jugosloveni od Bitola do Triglava en narod (odobravanje), da so Šumadijski kmetje prišli v posete k svojim bratom pred Triglavom, da vidijo, kje je začasna naša meja in da pošlejo od tod svoje bodrilne pozdrave bratom onkraj na Koroškem in v Primorju. Svoj govor je končal z vzklikom »Živeli Sloveni!« Ob prihodu na slovensko, da je v Brežicah pozdravljen seljake Župan dr. Zdoljšek in okrajski glavar Ogrin. Za pozdrave se je zahvalil vodja seljakov Radovanović. Seljakov je skupno 88, med njimi čestitljiv svečenik Serafin Gjarić iz Plevlja, in 2 dami. Zastopane so sledeče korporacije: 1. Seljaki iz Šumadije, 2. Srbsko poljoprivredni društvo, 3. Savez zemljoradniških zadruga, 4. Udrženje poljoprivrednih stručnika in 5. Pečarsko udruženje.

Zvečer je bil v veliki dvorani Kazinske banke na čast srbskim kmetom. Udeležili so se ga: zastopniki pokrajinskega namestnika dr. Baltič, šef oddelka za prosveto pri pokrajinski vladi dr. Skaberne, od mesta Ljubljane dvorni svetnik dr. Seneković, dr. pokazala autorjem novo pot. Pokazala na pot, ki so jo hodili že odlični možje: Shakespeare, Grabbe, Strindberg; svoboditi komad od vsega nepotrebne govorjenja, vseh za lase privlečenih zapletljajev — in vse podatki sam bistveno. Magari v vsaki sceni samo par stavkov — ne, besed — ali eno samo, krepko gesto. V tem tiči visoka vrednost ideje — ker ta daje možnost z luhkoto odbranjati širši skrivnica za tiste, ki predstavljajo kultise — zastor je cenzura, je pavza v delu — ne pa orlik za promenado. Scenična oblika v »Kreislerianu«, kot imenuje Berlin, to pridobitev ima dve vrsti dejanja: prvo je Kreislerjevo bivanje med prijatelji, drugo, njegova duševna doživetja. (Hoffmannove povedke). Oder nadomešča v tem drugem dejaju to, kar ima modernejša opera v Leitmotivu in kar nam film lahko vsak čas pokaže — »Kreisleriana« kot dramsko delo, je za nici, kič — ampak splošni vtis in na tehnična izvedba dela dajeta široke nove perspektive održi kot takemu.</p

Večer, kjer so bili zastopani vsi slojji našega naroda, je bil prava silka medsebojnega zaupanja in sloga, ki je temelj naše mlade države. Srbski kmetje si ogledajo II. ljubljanski velesejem, Bled, Bohinj, Celje, Žalec, Šoštanj, St. Jurij, Rogoško Slatino, Maribor, Špilje, Radgona, Ljutomer, Ormož, Ptuj in zapuste 16. septembra Slovenijo.

Dr. Fran Zupanc.

Zopet tedaj stojimo pred odprtim grobom! In zopet naj leže toli prerano eden izmed najboljih naših slovenskih mož k večnemu počitku. Njegova življenska pot ga sicer ni peljala in vodila skozi šum in hrup političnega življenja in borenja, marveč rajniki dr. Zupanc se je podal takoj in za vedno na drugo pot, kjer ni bilo prilike kazati se širšemu svetu v vedno večji luči ljudskega ali kakega drugačnega dobrotnika, kjer pa je on tem vstrejnejše, tem doslednejše, tem uspešnejše posvetil vse svoje sile in moči splošnemu združevanju in delovanju v vedno širšem smislu in obsegu.

Rojen 8. oktobra 1853 v Kranju je dovršil v načrtni mogočem času medicinske študije v Gradcu, služeval tri leta kot sekundarji v javni bolnici v Ljubljani in vstopil 1. 1881 v državno službo kot okrajni zdravnik v Krškem. L. 1885 je bil premeščen k deželnim vladam v Ljubljano. V tej sanitetni konceptni službi je celo vrsto let v znano težavnih službenih razmerah na domestoval v bolehnu zdravstvenega referenta dr. Keesbacherja. Začetkom I. 1898 postal je vendarle sam deželni zdravstveni referent, predsednik deželnega zdravstvenega sveta in ravnatelj babiške šole. Edino le na podlagi svojih izvanrednih strokovnih uspehov in svoje izvanredne sposobnosti in delavnosti je bil L. 1912 imenovan za dvornega svetnika in delal, delal dalje do začetka I. 1919, ko je po 40 letem službovanju stopil v pokoj. Toda le formalno, kajti deloval je dalje in sicer do imenovanja naslednika na njegovem mestu. Po vponjivosti je opravil službo zdravniškega svetovca pri poverjenosti za socialno skrb in zdravnik - šef pri »Delavski zavarovalnici zoper nezgode« ter pri pokojninskem zavodu za privatne nameščence. Poleg vsega tega je bil 20 let tudi stalni zdravnik v državni gluhonemnici. Rajniki dr. Zupanc je tedaj že 43 let opravil zdravstvene posle v državni službi. Poleg državne je opravil tudi zasebno zdravniško službo pri mnogobrojni stalni svoji klijentih in se vedno z vso požrtvovalnostjo udeleževal pri zdravniških konzilijih, kamor so ga v najtežavnejših slučajih klicali na posvet in pomoč kaj pogosto njevi prijateljih in kolegi.

Rajniki dr. Zupanc ima pa tudi največje zasluge na ureditvi javnega zdravstva v Ljubljani in v kranjski deželi. Sodeloval je pri ustanovitvi mnogih bolnišnic in dobrodelnih naprav, udeleževal se je v najvažnejših ulogah pri sanacijskih delih, vodil je vse pomnoženo delo in vse poostenre akcije v časih mnogih epidemij, zlasti opasne epidemije kož na Gorenjskem. Za časa ljubljanskega potresa je storil vse, kar je bilo v njegovih človeški moći in zdravniški oblasti. Imel je mnogo opravka tudi kot predsednik kuratorija zdravilišč Topolščica in Golnika.

Pa tudi s peresom je nastopal v svoji stroki in napisal v raznih strokovnih listih zelo uvaževane publikacije. Omenimo naj le njegovo »Slovensko zdravniško terminologijo« v »Slov. Pravnik« in njegovo delo »Kranjsko in njega javno zdravstvo 1881–1890.« — V zadnjem času je bil imenovan za častnega člena zborna liečnika za Hrvatsko, Slavonijo in Medžimurje s sedežem v Zagrebu.

V hitrih teh potezah smo očrtali življensko delo našega Izrednega moža, izrednega v pravem smislu besede, v tako splošno važni in blagodenj stroki javnega zdravstva in higijene. In ker si blagi zdravnik — dobrotnik nikdar in nikjer ni iskal lavorov, čaščenja in slavne, ker se nikdar ni pehal za materijalni uspehi — saj je bila znana njegova skromnost zlasti glede zadnjih svojih službenih skoro neverjetno nizkih prejemkov, takoj mu je kruta usoda naklonila hitro in neusmiljeno, toda častna očez vse častno smrt: umrl je pri delu, ko je včeraj pri osrednjem uradu dežavske zavarovalnice opravil svojo zdravniško službo. Omahnil je s peresnikom v roki in brez vsakega zdihljaja, pozdrava odhitel v boljše kraje, in jasne višave — splošnega občudovanja, občju hvaležnosti in najlepšega človeškemu delu danega plačila.

Naš mož je bil to, prava in poštena slovenska duša, naš pravi vedno tih delavec in vedno skromni in ponilni dobrotnik. Ostani nam vsem vsegled in vzor — v blagem in nepozabnem svojem spominu!

II. ljubljanski velesejem.

USPEHI LJUBLJANSKEGA VELESEJMA.

(Situacijsko poročilo.)

Tekom današnjega dopoldneva so obiskali velesejem naši ljubljanski kmetje, ki so v velikem številu posestili Slovenijo, da tako vrnejo lanski obiski naših kmetov v Srbiji.

Uspel ljubljanskemu sejmu je sedaj očviden. Znati trgovski zaključki so bili sklenjeni v usnjarski stroki. Veliko naročil je glede jute in čipk. Tekom včerajnjega dneva je bilo veliko število obiskovalcev. Prišlo je mnogo trgovcev in tudi poljedelcev iz Štajerske. Štajerski poljedelci so se posebno zanimali za poljedelske stroje, z velikim zanimanjem so opazovali poljedelske stroje brnske tvrdke Ježek, ki je razstavila tudi poseben model moderne operekarne.

Mnogo gostov je javljenih iz Trsta, Gorice in Notranjske. pridejo tudi Korošci. Konstatirati pa moramo, da so naši konzulati glede značanja voznine in vizuma glede obiska ljubljanskemu sejmu popolnoma neinformirani. Drastičen je slučaj izdelovalca harmonik v Celovcu, Lubba. Njegov sin je pri konzulatu, a ta sin je imel drzno čelo, da je očetu zabrusil: »Še vizuma ne dobite.«

Obiskovalcem iz Julijanske krajine je bil določen vizum na dve liri, a plačati morajo 42 lir.

Tudi železniška uprava je v marsikaterem oziru napravila pogreške. Pravčasno je bila obveščena glede polovične vožnje onih obiskovalcev, ki naročajo trajno legitimacijo. Na postaje državnih železnic pa je šele sedaj prisnel odlok glede polovične vožnje. Kakor naroča nadzorstvo državnih železnic, veljajo celi vozniki listki tudi za vožnjo nazaj. Reči pa moramo, da ta odredba ničesar ne pomaga, ker so morali obiskovalci s trajnimi legitimacijami pri prihodu vozne listke oddati vratarjem na glavnem kolodvoru, oziroma na ostalih dveh kolodvorih.

Belejski komercijalni ataš za ves Balkan s sedežem v Beogradu, g. Adree Motte, je zadnje dneve privatno obiskoval oddelki posameznih paviljonov. Povsod se je zanimal za gotove stroke domače obrti, tvoarne in industrije. Kmetje se je zanimali za stroke domače obrti, tvoarne, ki obiskovalci s trajnimi legitimacijami pri prihodu vozne listke oddati vratarjem na glavnem kolodvoru, oziroma na ostalih dveh kolodvorih.

Naročila domačih trgovcev so bila tudi zelo znata. Mnogo naročil glede dobave čevljiv so izvedli trgovci iz Kumanova. Trgovci iz južnih krajev, ki so do danes dosegli na semeni, pa so se tudi zanimali za fermenine in druge usnjarske izdelke.

Nenadno lepe uspehe beleži tudi razstava glasovirjev. Danih je že več naročil. Lepi uspehi imajo tudi vrvarji in industrija mila. »Oil Standard Company« pa je napravila naravnost sijajne kupčilje.

Najavljen je velik obisk bosanskih in hercegovinskih trgovcev, da je obisk trgovske šole v Subotici. Iz Subotice pride okoli 60 učencev.

Praktični motor znane nemške tovarne Lanz vzbuja na sejmišču posebno pozornost. Ta motor, za katerega pogon se porablja olje, je tako konstruiran za transport, da lahko vleče za seboj do 5000 kg obložene vozove. Po proračunih rabi ta motor samo 300.000 krom letno stroškov. Dočim morajo razne trans-

portne družbe plačati za dva paragoni pol milijona krom. Motor so naročile Strojne tovarne in litarne. Motor pa je tudi poraben za pogon raznih poljedelskih strojev in drugih strojev na prostem.

GOSLARSKA OBRT NA II. LJUBLJANSKEM VELESEJMU.

Med vsemi godalnimi instrumenti imajo gošli najbolj bogato zgodovino in noben instrument ni obdan od tollih pravovedk, kakor ravno gošli. Priborile so si prvo mesto med instrumenti in danes jo po pravici imenujejo »krallico instrumentov.« V prejšnjih stoletjih so izdelovali vijolone večinoma v Italiji in le manj v Nemčiji in na Češkem; pozneje se je ta obrt razvila po vsem svetu in dosegla večje in manjše uspehe, vendar mojstra Stradivarija še do danes niso presegli. Pri nas na takem tudi niso niso. Med prvimi, ki se je začeli intenzivne baviti s to mislio, je pač M. A. Mušič, ki je letos prvič razstavil na sejmu precešnje število lastnih izdelkov.

Veseli nas, če vidimo tudi na tem, pri nas komaj prileteti poln, lepih uspehov. M. A. Mušič se ne strasi velikih gmotnih žrtv v malenega upanja, da bi si z delom vsej tolko zaslužil, kolikor ga stane material; on dela iz veselja in ljubezni do stvari, zato mu je doberk postanska reč.

Na sejmu (Paviljon II st. 403) razstavljeni instrumenti delajo čast M. A. Mušiču kot mojstru. Vsi njegovi instrumenti so izdelani iz najbolj izbranega lesa. Krasna in simpatična forma odlikuje zunanjost njegovih izdelkov. Glavno pri vijolinah je pa glas, in kar se tega tiče, je treba priznati, da že sedaj, ko vijoline še niso izigrane, razpolagajo s prožnim, lahko odgovarjanjem in polnim tonom in se jih v tem oziru postavi lahko zraven vseh mojstrskih vijoline današnjega časa.

Danes je M. A. Mušič še malo znan, prvič pa bo brezvoden čas, ko ga bo lastno delo uveljavljalo in mu izbojevalo zasluženo ime in priznanje. A. Z.

JUGOSLOVENSKA KOVINSKA INDUSTRIJA NA LJUBLJANSKEM VELESEJMU.

Letošnji velesejem nas zelo dobro informira o stanju naše kovinske industrije.

Priznati je treba, da je ta panoga jugoslovenske industrije lani zelo napredovala.

Razen novih industrijskih podjetij te stroke moramo omeniti tudi staro.

Kranjska industrijska družba na Jesenicah se je letos zopet odlikovala s svojim zvonom velikanom, ki tehta preko 3400 kg.

Druga voditeljica naše kovinske industrije so »Strojne tovarne in litarne«, ki so, kakor lani, razstavile zelo okusne bronaste zvonove in pa precizno izdelane stroje, v čemer ne zaostaja v nobenem oziru za inozemskimi tvrdkami svoje vrste.

Ne smemo tudi pozabiti naših starih znamen Kroparjev, ko so še vedno ponos in lep vzgled naše stare kranjske domače industrije. Seveda se je Kropa razvila že v več ali manj moderen industrijski kraj, k čemer je največ pripomogla zadružna, ki si je v zadnjem času nabavila najnovije stroje za izdelavo vijakov matic, verig, žebanje itd.

Opozoriti moramo tudi na zelo važno panogo kovinske industrije, ki je za našo državo kot agrarno velikega pomena. S to industrijo se ponašajo slovenski krajci tudi že nad 200 let.

V cei državi imamo štiri take tovarne, ki obstajajo že vse nad 60 let. Kieffer, Kajetan Ahačič, Globočnik v Tržiču in Höhler v Slov. gradcu. Iz naših kovačnic so se razvile tekom desetletij moderne tvoarne, ki slove danes po vsem kontinentu.

Že pred vojno so vse štiri izvajale kose in srpe v Rusijo, Indijo itd.

Danes je največja izmed njih Henrik Kieffrova v Sv. Lovrencu na Pohorju, ki dela z najnovješimi stroji ter s svojo producijo vedno lahko krije velik svet zase, tu sta si segla Slovenska misel in manuelno delo v roku in gresta naprej po poti napredka. Ministratura slike države, kjer ljudje res misijo in delajo v delajo. Ljubljana je lahko ponosna na to krasno sliko marljivosti in napredka.

Pred kratkim časom je začela v Lescah pri Bledu obravati tvornica v verig. Ustanovitelji si obetajo mnogo, da celo izvoz v Orient, kar z veseljem pozdravljamo.

Tudi hrvatska kovinska industrija je zastopana na našem sejmu.

V Bački obstoja tvornica za izdelke iz medenine, kakor pohištveni in stavbeni okovi ter razno drugo blago iz tegega materiala.

Tovarna ima nad 60 delavcev in v cenih lahko konkuriра s tujimi tvrdkami.

V Brodu na Šavi je tvornica za kovinske izdelke, ki je razstavila svoje okusne izdelane kovinske rakve.

V Celju je jedva začela obravati tovarna žičnih izdelkov (mrež), ki kaže s svojimi razstavljenimi izdelki, kaj je mogoče z modernim strojem v kratkem času izdelati.

Specijalno podjetje za izdelavo vseh vrst voznih zavor je tudi mlada tovarna, ki dobro napreduje.

Tudi za izdelavo jedilnega orodja imamo že danes domačo tvrdko Cinal v Celju, ki izdeluje iz zlitine iz cinka, niklja in svinca zelo lep, trpežen in cenem material.

Razen vseh naštetih tvrdk je še cela vrsta manjših tvoarnic in delavnic, ki se bavijo z izdelavo raznega galanterijskega blaga iz kovin. Tudi ta podjetja so važna, baš vsled tega, ker so cene temu iz inozemstva uvoženemu blagu vsed visoke carine na luksum precej visoke.

S ponosom gledamo na našo mlado industrijo, ki ima danes skoro že vso možnost do popolnega razmaha in utegne tekom let naše trgovce vsaj deloma že ne popolnoma, navezati nase in tako emancipirati od inozemstva. R. G.

UTISI Z II. LJUBLJANSKEGA VELESEJMA.

Cloveku, ki stopi prvič na prostore velesejma, se zdi, da vidi pred seboj pravljeno mesto, kjer je vse lepo, vse majhno: ulice so majhne, hišice majhne, okenca majhna, še celo ljudev v majhnih paviljonih se zde majhni. In vendar tako lepo, tako imponantno! Tu je majhen svet zase, tu sta si segla Slovenska misel in manuelno delo v roku in gresta naprej po poti napredka. Ministratura slike države, kjer ljudje res misijo in delajo v delajo. Ljubljana je lahko ponosna na to krasno sliko marljivosti in napredka.

Splošni paviljoni.

Paviljon »Ee. Splošni trgovinski paviljon, kjer je zastopano nad 40 večinoma slovenskih tvrdk. Tudi nekaj hrvatskih je med njimi. Človeku se zdi, da vidi pred seboj v miniaturi srednje trgovine v Petrogradu »Karetini Rijad. V sredini paviljona je razstavila mariborska tovarna ogledal in brušenega stekla »Kristal« svoje izdelke, ki vzbujajo splošno pozornost obiskovalcev. Posebno se odlikujejo v tem paviljonu še tvrdke »Franz Kunkler«, ki ima zelo lepo pohištvo, »Pletarina v Strnišču, kjer so razstavljeni zelo čedni izdelki naše domače obrti, »Josip Kaplan«, Zagreb, jugoslov. tovarna slike, ki je razstavila skupino izbrana izdelanih slik in »Osrednji zavod za žensko obrt v Ljubljani, ki ima mnogo krasnih domačih izdelkov.«

Paviljon »L.«. V paviljonu zavzema prvo mesto naša tekstilna industrija. V tem paviljonu je zastopano nad 40 tvrdk. Posebno pozornost vzbuja tvrdka »D. Švab« Ljubljana, ki je razstavila najmodernejsje oblike. Tudi tvrdka »Kunc« se je zelo potrudila.

Paviljon »K.«. Prevladuje kemčna industrija. Tvrdkl »Kopač in Co.« Ljubljana in »Lukinč« Karlovac imate krasno razstavo sveč. Imponirajo izdelki »Državne cinkarne« v Celju in »Tovarne« za dušike v Rušah. V paviljonu je zastopanih nad 40 tvrdk.

Paviljon »H.«. Splošni trgovinski paviljon, kjer je zastopano nad 65 tvrdk. Naiboli se odlikuje v tem paviljonu zagrebška tvrdka »Orbise«, ki na pravih s svojo bogato razstavo vsakravnih izdelkov slišen utis.

Paviljon »G.«. Splošni trgovinski paviljon, zastopano nad 60 tvrdk, kjer zavzemajo prvo mesto »Čehojug«, ki je raz

Izmerne važnosti posebno za današnji svet, ki hrepeni vedno bolj po slabem, a prezira in zanemarija, kar je resnično dobro. Letošnje knjige so posvečene dobrodelnosti. Že naslov na platnicu 'koledarja' nas navaja v dobrodelnost s podobo sv. Vincencija Pauvelskega, ki drži v naroču siroto brez staršev. Tako preveva vse Matične knjige duh dobrodelnosti do bližnjega, ki je v potrebi. Naročnačna za vse tri knjige znaša L 4. za Jugoslavijo 20 dinarjev. To je izredno nizka cena, katero zamore vsakdo. Saj stane danes vsaka tudi nizvredna knjiga s 100 strani male oblike 3-4 Lire. »Goriška Matica« pa podari letos za 4 lire tri lepe, ilustrirane knjige. Zato Vas prosimo, da blagovolite začeti z nabiranjem naročnikov še v tem mesecu in skleniti nabiranje dne 15. oktobra t. l., nakar nam naznajte, koliko izstrov naj Vam dostavimo. Gg. poverjenki so naprošeni, naj razpredajo agitacijo od hiše do hiše, da se knjige »Gor. Matice« razširijo tudi v zadnjo in najbolj oddaljeno hišo na samotu. Vse knjige so na višini krščanskega svetovnega nazora in jih je odobril gorški knezoškofski ordinarijat. Knjige dostavimo franko na najbližjo železniško postajo. Za prevoz z železniške postaje do poverjeništa mora g. poverjenki sam poskrbiti, in lahko zaradi strank za prevoz 5 stotink za istis. Gg. poverjenke prosimo, da nam sporočite imen železniške postaje, na katero naj jim knjige dostavimo. Če le mogoče naj se naročnina naprej nakaže. Knjige se bodo začele razšišljati prve dni meseca novembra. Če hoče kdo imeti knjige trdo vezane, naj doda za vsako knjigo še 1.50 lir. Za trud, ki ga bodo imeli gg. poverjenki pri nabiranju naročnikov in pri razdeljevanju knjig dodamo na vsakih deset izstrov 1 istis za odškodnino. Če torej naročilo in plačajo 10 izstrov, dobijo 11 izstrov. Če naročilo in plačajo 50 izstrov dobijo 55 izstrov. Če naročilo in plačajo 100 izstrov, dobijo 110 izstrov. Če naročilo in plačajo 200 izstrov, dobijo 220 ist. Za ulomke nad 5 izstrov dobijo en izstv več. Vemo, da nagrada za trud gg. poverjenkov ni velika, a opozarjam, da »Goriška Matica« ne išče pri knjigah prav nikakih dobitkov. Zadovoljiva je, da širi med našim ljudstvom versko-narodne knjige in da naše ljudstvo utruje v dobrem. Zato na delo za dobro stvar! Zahojmo z bogom in bog bo blagoslovil naše delo, da bo rodilo obilo sadu, ki ga bomo

vsi veseli. Naš smoter in naš cilje je: ohraniti naše ljudstvo v teh izrednih in težkih razmerah pošteno, zravno in zdravo, dati mu kulturnih moči, da bi mogli kljubovati vsem neprilkam in težavam, ki bi utegnile priti nanje! Na delo! — V Gorici dne 1. septembra 1922. — »Goriška Matica.«

Glasbeni vestnik.

Konservatorij Glasbene Matice v Ljubljani. Šolsko leto 1922/23 začenja se na konservatoriju Glasbene Matice dne 13. sept. t. l. Vpisovanje se vrši od srede 6. septembra dalje vsak dan, izvezemši nedelj in praznikov od 9.-12. ure in od 3.-5. ure popoldne v pisarni Glasbene Matice, Gosposka ulica 8. I. nadstr. Ravnateljstvo konservatorija prosi, da pridejo gojeni v družbi staršev k vpisovanju. Pri vpisovanju je plačati 40 K vpisnine in Šolnine, 40 K članarine in pa polovico ukovine za mesec september. Ukovina znaša v pripravljalnih razredih za inštrumentalni pouk mesečno 200 K. Ukovina za solo petje znaša 280 K mesečno. Poleg tega morajo konservatoristi plačati za vsak stranski predmet, ki ga obiskujejo 40 K mesečno. Vpisovanje se vrši do včetega 12. sept. V dneh 13. in 14. septembra se vrši razdelitev gojencev po predmetih, razredih in učiteljih ter se dočopi sporazumno urnik. Redni pouk v vseh predmetih konservatorija pa se prične v petek, dne 15. septembra t. l. Ravnateljstvo konservatorije prosi, da se gojeni vpisijo vsaj do 12. septembra, po tem terminu se bodo sprejemali gojeni le v tem slučaju, ako bo kaj prostora na razpolago.

Otvoritev zgodovinske razstave slovenskega slikarstva. V nedeljo ob 11. dopoldne se je včetve otvoritev zgodovinske razstave slovenskega slikarstva, ki jo je priredila Narodna galerija v prostorih srednje tehnične šole na Mirju. Zastopnik oblastev in goste je sprejel podpredsednik Narodne galerije msgr. Viktor Stesk, jih vodil skozi dvorane in razlagal izloženi material. Med mnogoštevilnimi gosti smo opazili generala Dokića, škofa dr. A. B. Jegliča, šefu prosvetnega oddelka pokrajinske uprave dr. Fr. Skaberneta, zastopnika mestnega magistrata dr. M. Zarnika, polkovnika Popoviča in druge. G.

pokrajinski namestnik Ivan Hribar, ki z zanimanjem sledi razvoju Narodne galerije, se je vsled bolezni opravičil. V soboto popoldne pa je počastil razstavo s svojim obiskom g. minister za trgovino in obrt Omer Vilovič s svojim spremstvom, med katerim smo opazili šefu oddelka za trgovino in obrt v Ljubljani dr. Marna, komisaria meste občine dr. Senekoviča, podpredsednika pokrajinske uprave dr. Baltiča, zastopnike velesejma, ravnatelja srednje tehnične šole I. Šubica in ravnatelja deželnega muzeja dr. Jos. Mantuanija. — Razstava obsega okrog 260 del, ki so razvrstena v 9 oddelkov. Pri blagajni se prodaja »Katalog zgodovinske razstave slovenskega slikarstva« po 5 Din. In izdanie Narodne galerije »Slovenska moderna umetnost«, I. Slikarstvo, s 27 krasnimi reprodukcijami in uvodnim tekstrom Iz. Cankarja, po 30 Din.

Rokico je Jugoslovenov v New Yorku.

Departement of Commerce je ravnokar izdal izid zadnjega ljudskega štetja glede materinščine prebivalstva mesta New York. Kakor običajno, se tako statistika razteza le na takozvani foreign white stocke, to je, na belokošne tujerodece in one, tukaj rojene domačine, katerih starši (ali vsaj eden izmed staršev) so se rodili v inozemstvu; z drugimi besedami, v to statistiko je zapovedena I. in II. generacija priseljenec. Kot materinščina smatra se občevalni jezik, ki ga je priseljenec govoril doma, v starem kraju. Tujerodeci so klasificirani po svoji lastni materinščini in njihovih otroci po materinščini staršev.

Zanimivo je, da se je število tujerodece in njihovih otrok z angleško materinščino (včetve Irce, Škote, Velšce) znižalo od 964.936 leta 1910. na 897.452, v letu 1920.; razmeroma še več se je znižalo število Nemcev, od 820.041 leta 1910. na 690.789 l. 1920. Vse druge važne narodnosti skupine so narasle, nekatere kar skokoma. Zlasti velja to glede Italijanov, ki so narasli od 546.583 leta 1910. na 803.048, leta 1920.; Rusi od 27.155 na 221.153 in Poljaki od 112.374 na 161.310.

Skupno prebivalstvo tujerodecev in njihovih otrok je znašalo leta 1920. 4.294.629.

dočim vse prebivalstvo mesta New York znaša 5.620.048. Največjo skupino tvorijo Židje (katerih materinščina je »slovenska«), namreč 946.139; za njimi prihaja Anglezi in Kelti (Irči), 897.452; Italijani 803.048; Nemci 690.789; Rusi 221.153; Poljaki 161.310. Teh šest skupin tvori 86,6% celokupnega »foreign white stocke« mesta New York. Kar se tiče Jugoslovenov, nastanjenih v mestu New York, ljudsko štetje za leto 1920 prinaša neke tako presenetljive podatke. Jugosloveni so (topot pravilno) razdeljeni v dve jugoslovini: slovensko in srbsko-hrvatsko. Tu objavljamo izid ljudskega štetja — brez daljnega komentiranja:

Sloveni: Tujerodeci 5839, tukaj rojeni od tujerodnih staršev 4732, skupaj 10.571, nasproti 3886 v letu 1910.

Srbo - Hrvati: Tujerodeci 3100, tukaj rojeni od tujerodnih staršev 937, skupaj 4937 nasproti 2043 v letu 1910.

Jugosloveni skupaj je bilo torek po ljudskem štetju od 1920. leta 14.878 nasproti 5929 leta 1910. Vse slovensko prebivalstvo mesta New York pa šteje 470.257.

Polzuvedbe.

Zgubila se je dežurica, črna, z vsebino 1300 K in želevniško legitimacijo na ime Valentijn Aman, vpojkenec, od Kanarjevega nabrežja gostilne Maček do Gospodske ulice. Pošten najditev se prosi, da je vrne proti nagradi v upravnosti »Slov. Naroda« ali na polici.

Najden dežnik. Na hodniku Privoz št. 3 se je našel dežnik. Lastnik naj se zglaši istotam na levo.

Dne 5. t. m. je bil pozabljen temnorjavski zimski pletišč v kupeju III. razreda kamniškega vlaka na južnem kolodvoru. Kdo ga je našel, naj ga izroči proti primerni nagradi pri dr. Volavšku, Stritarjeva ulica 3/I.

**Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMŠEK.**
**Odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.**

Poslano.*
Stavbeni družbi »Slograd« v Ljubljani.

Na Vaše »Poslano« po slovenskem časopisu glede moje krvide pril. g. Adamiču v Kranju, ki se je prigodila dne 30. avgusta t. l. sem primoran javnosti sledete pojasnit:

Nesreča se ni zgodila v času, ko se je dozidaval II. nadstropje, marveč je bilo moje delo že teden dni poprej dozidano. Zgodila se je pri stavbi strešnega stola, za katerega pa nosi vso odgovornost tesarski mojster, ki je to delo prevzel, ne pa jaz, kar je gospodom pri družbi »Slograd« tudi dobro znano.

Tvrdka »Slograd« trdi, da je dal gospod Adamič delo meni iz umiljivih razlogov, ker sem njegov hišni sosed, kar je pa popolnoma neresnično, ker jaz nisem njegov sosed in stanujem v vasi Izven metra Kranja.

Pri oddaji stavbenih del se je ponudilo več tvořek, le vsled mojega osebnega pripombe je dobila stavbena družba »Slograd« stavbo v Izvritju, saj se bodo gospodje družabniki tega prav dobro še spominjali, če ne, pa jim s tem poklicem v spomin: Ta stavba bi imela služiti kot reklamska stavba v Kranju za gradbeno družbo, toda delo gre prepočasni od rok, da bi se moglo že danes ugotoviti, v koliko bo ta stavba res mojstra reklama za tvořek »Slograd«. — Ne vem, kako da se je v nosilcih prvega nadstropja hotelo vbetonirati prekratko želevje, tako da nosilec ne bi nosil predpisane mu teže, kar je s svojo odločno inverzijo moral preprečiti še le uradni inženier.

V ostalem pa tudi imenovana družba ni imela nikake težke odgovornosti v teku stavbe pri tej hiši, ker sem jaz sam že preje, predno je vedela, da stavbo dobri izvirski vse potrebne varnostne odredbe. Glede mojega sina, katerega je obdelala tvrdka »Slograd«, da je raznašal vest o krvidi tvořek »Slograd«, je popolnoma neutemeljena. Moj sin je bil ravno isti dan, ko se je pripečela nesreča, v Ljubljani in ni bil popolnoma niti informiran o nesreči, vseled tega je logično, da ni morebil niti namenje raznašati krvido tvořek »Slograd«. Če imenovana tvrdka želi še kako pojavniti, sem ji prav rad na razpolago.

Kranj, dne 5. septembra 1922.
Ivan Blodovec, z. d. mojster.

* Za ta spis uredništvo ne odgovarja.

**Vizitke, kuverte in pisemski papir s firmo kakor usakostne druge tiskovine :: izvršuje točno
,,Narodna tiskarna".**
Naročila sprejema tudi „Narodna kučigarna“.

Potri neizmerne boli naznajamo vsem sorodnikom prijateljem in znancem žalostno vest, da je naša ljubljena soprog, predobra mamica ozir. hčerka, sestra, svakinja in teta, gospa

Nežika Ažman roj. Malgaj
po težki bolezni, previdena s tolažili sv. vere v 37. letu starosti boguvdano izdihnila.

Truplo nepozabne rajnice se prepelje iz deželne bolnice v Naklo, kjer se bo v četrtek ob pol 9. uri vrnji pogreb s postaje na tamkajšnje pokopališče.

Ljubljana-Naklo, 6. septembra 1922.

Matija Ažman, soprog.

Adolf, Venčeslav, Radivoj, Zoran, Dušan, Nada, Tješivoj, Danimir in Vladoj, otroci, ter ostali žaluječi sorodniki.

Potri žalosti naznajamo vsem sorodnikom prijateljem in znancem pravljeno vest, da je naš prejubiljeni dobrí brat in stric, gospod

JOSIP MILAVEC

pokrovnik v p.
danes ob pol petih zjutraj, previden s svetostajstvi za umirajoče po daljši mučni bolezni preminal.

Pogreb predstega rajnika se bo vrnil v četrtek 7. t. m. ob 3. uri popoldne iz civilne državne bolnice k Sv. Križu.

Sv. moški zadužnica se bo darovala v soboto, dne 9. t. m. ob 8. uri v župni cerkvi Marijinega Oznanjenja.

V Ljubljani, dne 5. septembra 1922.

Žaluječi ostali.

Brez posebnega obvestila.

V globoki žalosti naznajamo, da je naš prejubiljeni soprog, nepozabni oče, stari oče, brat in tast, gospod

dr. Fran Zupanc

dvorni svetnik v p. ltd.

dne 5. septembra t. l. nenadoma preminul.

Pogreb bo v četrtek dne 7. septembra ob pol 5. uri pop. iz hiše žalosti, Šelenburgova ulica št. 3. na pokopališče pri Sv. Križu. Venci se v smislu pokojnikove želje hvaležno odklanjajo.

V Ljubljani, dne 6. septembra 1922.

Rodbini Zupančeva in dr. Žirovnikova.

Javljamo žalostno vest, da je naš šefzdravnik

dr. Fran Zupanc

dvorni svetnik v p.

v torek, dne 5. t. m. pri izvrševanju svojega človekoljubnega poklica nenadoma umrl.

Svoje srce in svoje znanje je posvetil najpotrebnejšim — trpečim invalidom s tiko skromnostjo, ljubeznijo in vestnostjo.

Bodi mu ohranjen časten spomin!

Srednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu, Izpostava I v Ljubljani:

Srednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu, Izpostava II v Ljubljani:

Pokojniški zavod za nameštence v Ljubljani.

Posetnikom velesejma priporočamo naslednje tvrdke:

Fran Lukić
konfekcija za dame in gospode,
Pred škofijo 19.

M. Tičar
papirna trgovina,
Ljubljana,
Solenburgova ulica 1.

Josip Adamič
vrvarna,
Demžale,
podružica Kamnik.

Tomaž Menzinger
delikatesna trgovina in vinarna
Sv. Petra cesta 35.

Priporočamo
"KOLINSKO CIKORIJO"

Restavracija „pri Roži“
Ljubljana, Židovska ul. 6.

Snoj & Modic
Ljubljana, Prešernova ul.
priporoča svoje modne trgovine.

Modna trgovina Ig. Žargi
Po nizki cenah.

Josip Vesel
modna trgovina,
Ljubljana, Prešernova 20.

Modna trgovina T. Eger
Ljubljana, Sv. Petra c. 2.

LASTNI IZDELEK!
F. in I. Goričar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29,
priporoča veliko zaloge volnenih jopic, različnih damskeh bluz,
predpasnikov, perila za gospode in dame po konkurenčnih cenah.
LASTNI IZDELEK!

KORESPONDENTINJA
s popolnim znanjem nemško in slovensko stenografske, strojepisja, knjigovodstva, vešča nemškega, slovenskega, francoskega, laškega in srbobravškega jezika in cirilice, z večletno prakso še primerne mesta. Ponudbe pod „Inteligentna 7228“ na upravo Slov. Naroda. 7228

A. Feldstein
galanterijska knjigovoznica
Ljubljana, Vidovdanska cesta 12
(vrata Švedske ceste).

Proda se
skoraj nov otroški voziček. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 7248

Šivalni stoj
se proda. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 7243

Visokošolka
še sobo s 1. ali 15. oktobrom blizu univerze. Ponudbe pod „Visokošolka“, poštne ležeče, Litija. 7267

Motorno kolo
dobro ohranjeno, se cena proda. Poizve se v upravi Slov. Naroda. 7268

2000 K nagrade
onemu, ki mi preskrbi lokal ali prazno sobo. Ponudbe pod „Soliden 7270“ na upravo Slov. Naroda. 7269

Večjo sobo
s posebnim vhodom, svetlo, še gospodična, ki ima v Šiki obr. Plača do 1000 K. Pismene ponudbe pod „Sepiran vhod 7271“ na upravo Slov. Naroda. 7271

Kupimo
200–300 tekočih metrov poljske železnice s 8 ali 4 vozički (2 Plateau, 2 Muldekkip). Ponudbe na Jugoslovensko industrijo olja in barv. Dot pri Ljubljani. 7246

Potnika
ki zastopa že druge večje tvrdke, ite izdelovalnica perila. Naslov pove upr. Slov. Naroda. 7237

OBIŠCITE

IL LJUBLJANSKI VELESEJEM!

Slike z naše rivijere.

Spisal Ivan Podrež.

Cena 3 Din.

Dobiva se v „Narodni knjigarni“ in drugod.

Kavarna „Evropa“
Ljubljana, Dunajska-Gospodarska c.

Restavracija „pri Lozari“
Ljubljana, Sv. Jakoba trg 15.

Gostilna Zupan
Ljubljana, Krakovski nasip 10.

Hotel Strukelj
na voglu Štefčevske in Dalmatinske ulice,
Ljubljana

Gostilna Mirak
Ljubljana, Rimska cesta 4.

Eligijs Eber
krzna, Izdel. čopie,
Ljubljana, Kongresni trg 7

Rudolf Juvan
nožar,
Ljubljana, Prešernova ul.

A. Sušnik
trgovina z železnino,
Ljubljana, Zaloška cesta

Čevlji - obuće na veliko
Aleksander Oblat
Sv. Petra cesta 18 in 28

Naročna kučigarna
Ljubljana,
Prešernova ulica 7.

Dijjakinja
se sprejme v popolno oskrbo. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 7252

Gospodična
išče meblirano sobo, najraje v bližini obrine Šole. Ponudbe pod „Obrina Šola 7276“ na upravo Slov. Naroda. 7276

Zivilna
išče stanovanje po hišah. Naslov pove upr. Slov. Naroda. 7277

Zlata a. t. s. Ura
se proda. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 7278

Brusnice
(Preiselbeeren)
razpoljila vsako množico po nizki cenii Karol Leibner, Celje. 7258

Išče se
mobilirana ali nemobilirana soba. Ponudbe pod „J. K. 7275“ na upr. Slov. Naroda. 7275

Doktor prava
z daljšo sodno praksjo išče mesta v odvetniški pisarni. Ponudbe pod „Doktor 7250“ na upravo Slov. Naroda. 7250

Izvajenje in ugledskega pisarnovodijo
in izvajeno stenotipistinjo

Tovorni auto
3 1/2 tone
2 tone
1 1/2 tone
proda

Garaža Gorec
Vegova ulica 8.
Ljubljana.

Št. Jurman
optik - specijalist
Solenburgova ul.

Primorci, pozor!

V velikem mestu Jugoslavije se prodaja različna razmerja papirnic, knjigarn, knjigovoznic in tiskarn. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 7287

Škrob (sve vrsti)
čiriz (pop)
za čevljarie
dekorativna

univerzalno ljeplivo
za knjigovoznice

Prnjavorstnega
splitskega cementa

(znamke „TITAN“) je na razpolago pri tvrdki H. Petrič, Ljubljana, Dunajska cesta 33. 7217

Tovarna pletenin in tkanin JOSIP KUNC IN KOMP., Ljubljana, Poljanski nasip štev. 10

Izdeluje berlinske rute, volnene rašel-rute, fantazijske rute in šale, angleške športne šale in čepice, svilene modne šale, pletene svilnate samoveznice in naglavne rute (Cachenez).

Proda se

približno 70 kvadr. metrov parketnih deščic, dobro ohranjenih. Naslov pove uprava Slov. Naroda.

V najem iščem

gestino ali trgovski lokal. Dosegi: J. S. Rožna dolina št. 163, pošta Vič. 7211

Učenec

za zlatarsko obrt, poštenih staršev, se sprejme. A. Fuchs, zlatar, Šelenburška ulica 6. 7206

Rotlarski pomočnik

amostalen in priden, prvovalna moč, dobi stalno nameščenje in plačo po dogovoru pri Vekoslavu Poljanu, kotlaru v Varazdinu, Župni trg 8. Hrvatska. 7167

Išče se lokal

v mestu ali na deželi, opremiln ali prezen za takoj ali tudi pozneje. Prejme se tudi manjša zalog. Ponudbe pod šifro "Zagora 7164" na upravo Slovenskega Naroda. 7164

Zamenja se stanovanje

2 sob in kuhinje v Mariboru z enakim v Ljubljani. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 7226

Proda se

najem malo rabljenega pohištva, obstoječega iz 2 kompletnih postelj, vsočne emare, 2 miz, 3 stolov, stolže, 2 kovdegov. Poživje se v Novem Vodnem na 15. podstrelje kav. Gričar. 7202

Iščem sobo

za tehniko, če mogoče tudi hrano. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 7139

Jščem

potrebujo in pridno dekle za opravljanje vseh domaćih del. Ob prostem času bi se lahko pričula življaju. Istrom se sprejme učenca. Frano Miklč, Stari trg 1/III. 7212

Ajournal Šivalni stroj

se po ceni proda. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 7196

Eno ali dve prazni sobi

isče ves dan odstoten miren zakonski par brez otrok. Najemnina rostranska stvar. Ponudbe pod šifro "Mire" na 216 na upravo Slov. Naroda. 7216

Kupim za takoj

zelenane sode od 100 l dalje, pločivarske kante od petroleja ali bencina. Cenj. ponudbe pod šifro "Železni sodi" na anonimno in reklamno družbo Aloma Company, Ljubljana. 7294

Gostilna - kantina

v industrijskem kraju na Dolenskem se eda 1. oktobra pod ugodnimi pogoji na račun. Reflektanti naj se zglašijo 11. ali 14. septembra v Ljubljani, Betonova ul. 6. desno. 7265

Višji častnik

na razpoloženju, z višjo naobrazbo, 35 let star, zelo energetičen, marljiv, želi da vstopi v kako banko ali podjetje v Beograd ali Ljubljani ter sprejme kako zastopništvo ali da stopi kot kompanjon v kako trgovino. Razpolaga z imetjem in skladiskom v Beogradu. Obrniti se na šifro "Roks" Beograd, Katičeva ul. 7. 7293

Naslovi

dobrih in zanesljivih stanovanj za dajake in dajakinje se dobijo pri g. Likar, Poljanska c. 87, Vila Bergman. 7155

Nemeblovana čedna soba

se išče za takoj ali pozneje. — Naslov Z. GORJANC, Mestni trg 3. 7169

Kolo

dirkaški skoraj novo, radi odpotovanja na prodaj. Naslov v upravi Slov. Nar. 7145

Iščeta se 2 prvovalna čevljarska pomočnika

Poživje se v trgovini čevljev, Toni Šrager, Gradišče 10. 6953

Dijak (inja)

se sprejme na stanovanje in hrano. Več se poživje v posredovalnicu tu, v Ozl. ulici. 7223

2000 K nagrade

dobi, kdor preskrbi stanovanje s kuhično in sobo eno ali pa dvema. Ponudbe pod šifro "Zagora 7164" na upravo Slov. Naroda. 7221

Dva dijaka

se sprejmeta na stanovanje in hrano, pri ugledni družini, kjer se nahajača tudi dva sinova treježolca. Postelje morajo imeti sami. Plača po dogovoru. Naslov pove uprava Sl. Naroda. 7225

Kupujem

trdi in mehki rezani in tesani les. Pisemne ponudbe z navedbo dimenzij, količine in cene, oddajna postaja, na firmo Franjo Vehovar, tovarna pohištva in lesna trgovina, Celje. 6745

Graščina

z veliko vodno silo na prodaj: grad 15 sob, žaga, polnojarmenik, elektrarna, živi in mitvi inventar, pohištvo za 5 in pol milijona. Za lesno industrijo prizpravno. Karol Breznik, Celje, Dolgo polje. 7121

Parcelo

600—700 m² kupim v bližini plinove napeljave v Ljubljani. Ponudbe pod šifro "Samostojno 7207" na upravo Slov. Naroda. 7207

Išče se večji LOKAL

primeren za čevljarsko delavnico. Naslov pove upravn. Slov. Nar. 7152

Iščem dve ali eno SOBO

večjo, med povrino ali ne, s kuhično ali brez nje. Plačam naprej za pol leta. — Ponudba: Kostovšky, Dolenska cesta št. 35, Ljubljana. 6946

Veliko zrcalo (gardiniera).

podstavek s trem vrati, steklo 80×18 radi pomanjkanja prostora na prodaj. Naslov pove upr. Slov. Nar. 724

Preizkušen obratovedja

za elektrotehnično oddeljenje se v tovarno cementa Zidanji most tako sprejme. Ozna se samo na prvovalne moči z dolgoletnimi sprševali, z drž. zkušnjo, trezne in zanesljive, v elektrotehnični stroki povsem izvezbane. Pisemne ponudbe z navedbo mesečne plačke je poslati gornji tvornici. Stanovanje, gorivo, razstavljava je prav. 7180

Na paviljon F. št. 152

se opozarja slavno občinstvo. Razstavljeni so razni novi modeli, otroški vožniki, dvokolesa, motorji, živalni stroji, vesakovati deli in pnevmatika. Cene nizke. Ceniki franko. „Tribuna“ tovarni dvoletole in otroških vožnjikov. Ljubljana, Karlovska cesta 4, Zvonarska ulica 1. 6959

Skoraj popolno nov pisalni stroj

Adler, model št. 7, na prodaj. — Naslov pove uprava Slov. Nar. 7051

Doktor Jurij

uradnik, želi postransko delo. Popolno verziran v vsaki korespondenci, stenografični itd. Ponudbe pod Doktor Jurij 7208 na upravo Slov. Nar. 7208

Hrastove sode

3000 hektolitrov v veličini od 10 do 80 hektolitrov proda it. Alex Breyer i sinovi, Križevci. 6339

Dr. Bogdan Novak

zdravnik-bakteriolog in špecialist za infekcijske bolezni ord. od 11. do 12. dopoldne in od 1. do 4. popoldne. — Korsnikova (Nova) ulica 5, I. 7048

Stežnike (moderce)

po živtoni meri priporoča ANA HUTTER, Dunajska c. 6/II poleg lekarne Piccoli. 2130

Gospodična

se sprejme kot prodajalka v trgovino. Poleg trgovske izobrazbe se zahteva nekoliko knjigovodstva in korespondenči. Predstaviti se je od 2—4 v Hišarjevi ulici 7/L. levo. Ozna se samo na vestino in zanesljivo srednjestaro moč. 7203

Stavbnega vodjo (tehnika) in stavbnega polirja

z dolgoletno praksjo, popolnoma zanesljiva, sprejme v stalno službo proti cobi placi mestni stavbenik J. Breuer v Ljubljani. 6947

Odličan posao

za svakoga, naročito banke in industrijska preduzeča; prodaje se plaz, gradiliste, 30.000 m², ceo ili delovi do same železniške stancije v Skopljiju, odlican za magacine ill fabrike; zatim poljško imanje medkoledko od več varoši veliko do 200 hektarjev. Za ovo i druge kupovine zemljišča in kuča i sve trgovske industrijske poslove, obratiti se: Generalni Agenciji "Slobus" Skoplje. 7179

Modele čevljev

v celih serijsih iz lepenke, "moderni kobilini oblikah ali ameriških oblikah izrezane, dobavlja za tovarne obuvala in čevljarije. Aparatne, elegante oblike. Velikanska izbira novitet za vsako sezono.

Zgornje dele

izdelujem iz od naročnika mi dopolnila mat-rijala, prvovalno, hitro in po cen. Posebna de aznost v montiranju zgornjih delov za

Jovarne obuvala

Nakup, reparatura in prodaja

Cevljarskih strojev

zahtevate prošček od RALPH. F. RICHTER, Subotica VI.

Poučevanje

v vseh strokah, moderne, mehanične delave obuvala. Zahtevajte prošček

Razno perilo

za dame, gospode in decole priporoča tvrdka R. E. Skaberné Ljubljana, Mestni trg 10

Zaloga sodov

Franc Repič Ljubljana, Kolezijska ulica 18.

Irstje za strope

zdejje in prodaja na debelo in drobno po na najljih cenah. Pri večjih množinah zatenut popust. — ANTON STZNER Ljubljana, Jeranova ulica 13, Trnovo. 2128

Oset Andrej

Maribor Aleksandrova cesta 57, telefon 88. Vetrinovina sena, slame, drvi, koruze, ovsa, sadja itd. Brzavci OSET AND. E.J. Maribor. 6632

Boljša družina

z dvema osebama, ki sta ves dan od solni, išče stanovanje z dvema sobama in kuhinjo (tudi brez kuhinje) v novi ali stari hiši za takoj. Najemnina se plača za daljšo dobo vnaprej po dogovoru. Ponudbe pod "Miri dom 7035" na upravo Slov. Naroda. 7035

Parketne deščice

iz slavonskega hrasta strešno lepeaku, lesni cement dojavljani v vsaki množini najcenejše. I. Jugoslovenska tvornica Bakula

Jos. R. Puh, Ljubljana,

Gradnja ulica 22. Telef. 513.

Stavbnega vodjo (tehnika) in stavbnega polirja

"Grazer" 70 HP. Vojnovič & Cie. Ljubljana. 7071

Avtomobile kolesa, motorje pneumatičko vseh vrst

olie - bencin

in druge potrebštine ima vedno v zalogi

F. Florjančič Ljubljana.

Hotel — restavracija

Bellevue Hotel — restavracija

Pietene jopice

pokavice, nogavice

do najnižih cenah pri:

A. ŠINKOVIC nasl.

K. SOSS

Ljubljana, Mestni trg 19.

PAPIR NA DEBETO! TVORNIŠKA ZALOGAI „LIPA MILL“ konfekcijski papir, kuverte in vse vrste dregega papirja, papir za

Najfinejše čajne mešanice

Javna zahvala.

Moj pokojni soprog Josip Bobek, državni železničar v Borovnici, je bil zavarovan na življenje pri "Croatijl", zavarovalni družbi v Zagrebu, in to zelo malo časa, toda gornja zavarovalnica je izplačala polno zavarovalno vsoto hitro in kulantno, vsled česar smatram kot svojo dolžnost, da priporočam ta stari domači zavarovalni zavod vsakemu, ki želi preskrbeti svoje sorodnike.

V BOROVNICI, dne 11. avgusta 1922.

Maria Bobek.

JOSIP STADLER
Tovarna stolov in lesnih izdelkov
Ljubljana, Sodna ulica št. 11
Telefon internik. II. 461
Paviljon F št. 145

Ogenj

pogasite ter se ga obvarujete tako!

„MINIMAX“
ročnim aparatom, ki je zelo priročen in ogenj brez uporabe vode tako pogasi.
Pojasnila daje samo Generalno zastopstvo za Slovenijo, Belušič, Ljubljana, Reškeva c. 3

ANT. KRISPER
LJUBLJANA, MESTNI TRG ŠT. 26

Proizvada i razstavlja na veliko: razne vrste obleke za deca, devojčice, mladiče, ženske, muške, rostog in finog kvaliteta; a radnike osobito jaka izrada.
Papuče po ceni bez konkurenčije.

Odelenje za galerijsko rebo na veliko.
Pletene čipke, suknje, vezive, razne cipelarske potrepštine, jedadi pribor, školske potrepštine, delki itd. — Export čudkuje.

Oglejte si
na pokrajinski obrtni razstavi
v Mariboru
objekt A, oddelek II, stojnica 14
načelo lepo in dobro
medeno pecivo vseh vrst, voščene sveče, svitke itd.
! Najboljša prilika za nakup!
Toplo se priporoča

FRANJO CVILAK,
Slovenka Bistrica

FRAN RAVNIKAR
MESTNI TESARSKI MOJSTER,
LJUBLJANA, LINHARTOVA UL. 25
TELEFON 415. — POSTRO ČEKOVNI RAČUN 11.428.

Izvršuje vse v svojo stroko spadajoča dela in sicer vodno in nadtalno ter umetno tesarstvo.

Parna žaga in stroj. delavnice.
Prezjemam po danih, kakor tudi lastnih načrtih zgradbo mostov, jezov, hiš, vil ter razne gospodarske in industrijske stavbe, stopilne strehe, kopele in cerkvena ostrešja, balkone, verande, vrne utice ter razna vrta arhitektura, deli, stopnice, dekorativne stropne in stenske opaže.

RAZSTAVA V PAVILJONU ZA STAVBENO - STROKO IN LESNO INDUSTRIJO. -

I. SANDRIN,
LJUBLJANA.

Veletrgovina usnja in sirovih kož

MESTNI TRG 6.

„VESNA“ Brata Pohlin & drug,
tvornice vlasnici, kijukic in rinčič za čevlje ter drugih novosti,
PAVILJON E št. 50

Vsi dopisi na naslov Ljubljana I, poštal predel 126.

MORAVIA

tvornica pletenih proizvodov
BEOGRAD, VOJVODE
BOGDANA

Velesejem, paviljon L 620

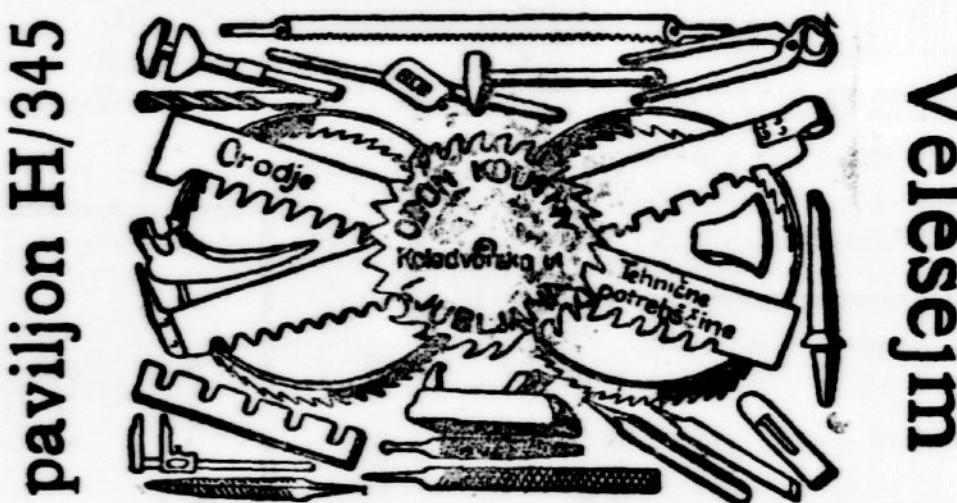
SJEDINJENA ZAGREBAČKA INDUSTRIJA CRIJAVA

ANTOLKOVIČ, SERTIČ I DR. K. D.

ZAGREB, Gundulićeva ul. 4. Brzovni: DARMUS

Telefon: 15 - 37

**Nudi s svojega skladišča
svinjska in ovčja čreva.**

Josip Kregar
oblastveno preiskušeni mestni tesarski mojster
Cesta na Kodeljevo št. 2.
LJUBLJANA

Izvršuje vse v svojo stroko spadajoča dela in sicer vodna in nadtalna ter umetno tesarstvo. Prevzamem po danih kakor tudi po lastnih načrtih zgadbo mojstrov, jezov, hiš, vil ter razne gospodarske in industrijske stavbe, stopilne strehe, kupole in cerkvena ostrešja, balkone, verande, vrne utice ter razna vrta arhitektura, deli, stopnice, dekorativne stropne in stenske opaže.

SCHNEIDER & VEROVŠEK
trgovina z železnino,
LJUBLJANA, Dunajska cesta, št. 16.
pripravlja najboljše orodje in stroje za kovač, klijavčničarje, mizarje, tesarje, zidarje it. t. d.
Okvirje za vrata in okna ter za polnilo, kuhinjsko oprave.
Poljedelske stroje kakor vrtila, mistilnice, samoreznice, reporeznice, amerikanske kosilnice, cevi za vodovode in splošne potrebštine
za poljedelstvo.

Samostansko blago!

Zmerne cene!

v paketih, znamke „Buddha“, so priznano najboljše, dobijo se povsod.

„Tea Import“ družba z o. l. Ljubljana, Sodna ulica št. 2.

LEOPOLD BOGEL & SIN
STAVBENO KLEPARSTVO IN VODOVODNA INSTALACIJA
LJUBLJANA, GOSPOSVETSKA CESTA 18.

Telefon 527.

Ivan Bricej
mestni stavbenik
LJUBLJANA
Slomškova ulica 19
IZVŠUJE NOVE ZGRADBE
IN POPRAVILA VSEH VRST
NAČRTE IN PRORAČUNE
Dolo najsolidnejši

Strojno, cilindrsko, plinovo olje, bencin, petrolej, parafin, tovorno mast ter tehnično-industrijske potrebščine

A. LAMPRET

Reprezentanca Standard Oil Company of New York
Ljubljana, Krekov trg 10
Telefon 247
— Paviljon E 30 —

Wilhelmsdorska tovarna sladnih izdelkov in čokolade

Jos. Küfferle & Co. Wien XII.

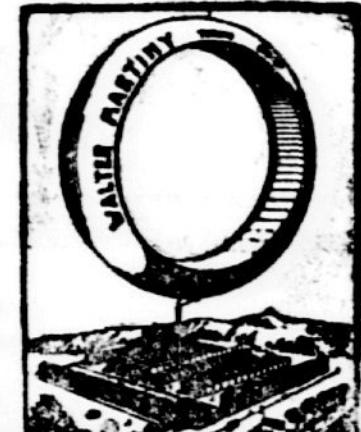
Na velesejmu paviljon G št. 243.

Glavno zastopstvo za Slovenijo:

I. Schuster, Ljubljana,
Slomškova ul. 14.

M. Kuštrin

Tehnično in elektrotehnično podjetje

Ljubljana,
Rimska cesta št. 2

Izobraževanje: Kulin, Ljubljana
Telefon: 585
Zaloga polgumijastih obročev tvrdke „Walter Martiny“ za tovorne automobile
HYDRAVLICNA STISKALNICA za montiranje istril v centrali. Pnevmatične in automobile potrebščine.
Zaloga elektrotehnične žice, tehničnih in elektrotehničnih predmetov vseh vrst
PODRUŽNICE: Ljubljana, Dunajska c. 20. Telef. 470, Maribor, Jurčičeva ul. 9. Telef. 133. Beograd, Knez Mihajlova ul. 1

Najzanimljivejše

Izbira velesejma bodo brez dvoma

oddelek št. F 123—124

trgovskega paviljona in razstavišča. Vse najpraktičnejše, najlepše in najboljše, kar je svetovna tehnika v stroki

šivalnih strojev

dosedaj iznalaš in preiskusila, razstavlja svetovna furdka

INGER-SIVALNI STROJI

Bourne & Co.

v svojih paviljonih. Na ogled postavljene najmodernejše

Sivelne stroje bo **GONZA električna sila**

kar prihrani čas in denar

To ni živiljensko vprašanje samo tvornic marveč velja danes prihranitev časa in denarja posebno za robine.

Obisk

teh paviljonov Vam bo donesel več koristi in zabave kot vse senzacionalne kino-predstave!

THE REX CO.

Paviljon K, prostor št. 485

Ljubljana
Gradišče št. 10
Telefon štev. 268**OPALOGRAPH
UNDERWOOD**najboljši razmno-
ževalni APARATI
najboljši amerik.
pisalni stroj**NOVOST:**
Potovalni UNDERWOOD
samo 3 kg težak in pis. pohištvo

Inserirajte v „Slovenskem Narodu“.

LOKOMOBILFISCHERBratje Fischer, strojna tovarna,
Zagreb-Wien,razstavijo na „Ljubljanskem velesemlju“ sledoče
neve in garantirano popravljene lokomobile
in silceri:Stacionarne vrčeparsne lokomobile Verbus:
Welt 1916 TK3 38/57 PS.
Lanz 1921 NTC4 170/235 PS.Stacionarne vrčeparsne lokomobile na visoki
pritisak:

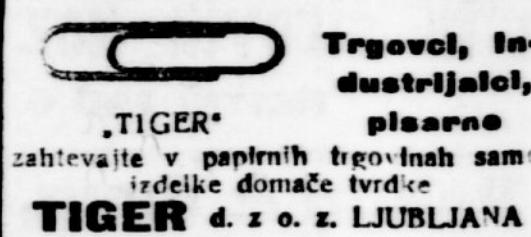
Welt 1907 PH3	20/32 PS.
1906 PH4	22/36 PS.
1921 AHF8	70/110 PS.
1921 EH6	54/75 PS.
Lanz 1905 HEG24	24/34 PS.
1921 GQ	26/42 PS.
1921 GT	38/57 PS.
1921 GV	60/90 PS.
1919 GU	48/70 PS.

Prevozne vrčeparsne lokomobile na visoki
pritisak:

Welt 1917 AHF4	26/48 PS.
1921 AHF7	53/90 PS.
Lanz 1904 ZK	35,62 PS.
1921 AU	40/65 PS.
1921 AV	50/83 PS.

Prevozne nadzeparsne lokomobile na visoki
pritisak:

Lanz 1917 LOS	17/28 PS.
1921 AWS	65/96 PS.

Zastopnika: STZMI IN TUJČ, LJUBLJANA,
Resiljeva cesta 4.**PAPIRNE SPONKE**

zvršujev glatevanja ter popravlja glasovirje in harmonijev specjalno strokovno, točno in ceno

Tovarna stampnikov in tiskih torbic (tvornica stampatih telka i torbic)

**FRANC MAZOVIC,
— DOMŽALE —**izdeluje blago svoje viste po najnižjih
cenah in razpošilja na vse kraje. 7171**Anton Steiner**
 mestni tesarski mojster
 v Ljubljaniprezvane vsakovrstna tesarska dela,
kakor strešne stole, kupele, stolpe, mo-
stove, vrne utice itd. Parna žaga z
vseimi stroji za obdelovanje lesa. 4796**PERILO**za dame, gospode in deco,
oprema za novorejenčko

Do najnižjih cenah pri:

A. ŠINKOVIC nasl.
K. Soss

Ljubljana, Mestni trg 19.

Manufaktura na debelo

M. HRIBERNIK, Ljubljana, Sodna ulica št. 6.

Velika zaloga in izbira.

PAVILJON „H“ št. 329.

WEISSBACHER

lesnoindustrijska družba z o.z.

LJUBLJANA

Dunajska cesta št. 66

Telefon št. 114.

I. OBRAT: PARNA ZAGA. TESARSTVO:Izpeljava in naprava strešnih stolov za visoke stavbe
in zvonike, stropov, slepih in ladljiskih tal, verand, pa-
viljonov, vrtnih ograj, kegljič, ledenc, mostov, pilotaze.**II. OBRAT: STROJNO MIZARSTVO. STAVBENO
MIZARSTVO:**

Okna, vrata, portali, stopnice, steklene stene. - - - -

**III. OBRAT: TOVARNA LESENIH ZALUZIJ IN ROLO-
JEV ZA OKNA** po lastnem preizkušenem sistemu.